

Jaarverslag uitvoeringsprogramma omgevingsrecht 2022
Wabo en bodem
Onderwerp (ter informatie)

Steller R.A. Brillhuis

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 12 95 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 110301-2023

Datum 19-04-2023 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In het kader van de kwaliteitseisen uit het Besluit omgevingsrecht (Bor) wordt de uitvoering van toezicht en handhaving op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geëvalueerd. In het Uitvoeringsprogramma Omgevingsrecht 2022 is voor vier taakvelden de inzet beschreven, voor bouwen, brandveiligheid, milieu en bodem. In het programma 2022 zijn procesmatige doelen en planmatige toezichtactiviteiten beschreven. In dit verslag zijn de uitgevoerde werkzaamheden beschreven. De prioriteiten in de planmatige activiteiten zijn gebaseerd op de risicoanalyses die voor de vier taakvelden zijn gemaakt. In het algemeen is er sprake van een goed naleefgedrag. Het naleefgedrag van regels is een belangrijk facet voor de prioritering van de toezichtactiviteiten in 2023.

Samenwerking externe partners

Omgevingsdienst Groningen (ODG)

Met de ODG is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor het uitvoeren van milieu- en bodemtaken en asbesttaken: het zogeheten basistakenpakket. Het gaat om de vergunningverlening en toezichtstaken voor de meest risicovolle bedrijven Wet milieubeheer en de taken in het kader van de Wet bodembescherming.

Veiligheidsregio Groningen (VRG)

De VRG voert de toezichtstaken uit op het gebied van de brandveiligheid.

We hebben niet alle geprogrammeerde toezichtsactiviteiten van het Uitvoeringsprogramma Omgevingsrecht 2022 (volledig) kunnen uitvoeren. Het betreft met name de taken die bij de ODG zijn ingebracht. In de realisatie heeft de ODG, conform een eerdere prognose, de productiedoelstellingen in 2022 niet gehaald. De oorzaken hiervan zijn de arbeidsmarktomstandigheden (schaarste personeel, veel instroom en opleidingskosten) en de ODG heeft tijd en middelen besteed aan de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de implementatie van een nieuw VTH-systeem.

Om de dienstverlening te kunnen blijven garanderen zijn samen met ons, opdrachtgevers, keuzes gemaakt en zijn aanpassingen gedaan in de werkprocessen. De kern van de afspraken is een combinatie van efficiënter werken, en meer risico-gestuurd werken.

Vergunningverlening

Van de 2435 in 2022 ingediende aanvragen zijn 1767 vergunningen verleend en zijn 258 aanvragen ingetrokken. 70 vergunningen zijn geweigerd en 38 aanvragen zijn als vergunningsvrij beoordeeld. Voor het restant van de aanvragen moet nog een besluit worden genomen.

De dalende trend die zichtbaar is sinds de invoering van leges voor de integrale vooroverleggen (IVO) heeft zich in 2022 voortgezet. Met 605 vooroverleggen kwam de daling uit op ongeveer 25%. Gevolg is dat de kwaliteit van de vooroverleggen significant is verbeterd. Vooruitkijkend verwachten we dat we met de komst van de omgevingswet meer zullen moeten sturen op vooroverleg, waardoor er weer een stijging te verwachten is.

Slopen

Sinds enkele jaren is het aantal sloopmeldingen redelijk constant. De sloopmeldingen met asbest zijn per 1 juli 2022 ingebracht bij de Omgevingsdienst (ODG). In de 2^e helft van 2022 zijn 487 meldingen doorgezet. De prognose van 211 sloopmeldingen met asbest bleek hiermee ruimschoots te laag. Inmiddels is dit door middel van een knelpunt opgevangen. In 2022 zijn 998 sloopmeldingen met asbest ingediend.

Stikstof

Per 1 juli 2021 is de wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht geworden. Hiermee wordt wettelijk voorzien in een structurele aanpak van de stikstofproblematiek in ons land. Door een uitspraak van de Raad van State is er een streep gegaan door de tot dat moment bestaande bouwvrijstelling. Dat betekent dat hiermee voor de ontvankelijkheid van een omgevingsvergunningaanvraag een stikstofberekening weer onderdeel moest worden van de toetsing. Omdat deze aanvragen weer getoetst moeten worden is in samenspraak met onze ecooloog hiervoor een reeds bestaand afwegingskader opnieuw in het leven geroepen.

Toezicht

Bouwen en Wonen

De inspecties zijn uitgevoerd conform de vastgestelde prioritering. Er zijn in totaal 1529 dossiers in 2022 binnengekomen. Ten opzichte van 2021 betreft dit een daling van 100 dossiers. In 2022 zijn er 3231 inspecties uitgevoerd. Het betreft hier de digitaal geregistreerde inspecties. De transitie naar de omgevingswet en de wet kwaliteitsborging vergt veel inzet van de medewerkers. De reguliere werkzaamheden staan, mede daardoor, onder druk.

Klachten, illegale situaties en achterstallig onderhoud

We hebben 1088 klachten ontvangen. Ten opzichte van 2021 is dit een forse afname (800). Het aantal klachten is vergelijkbaar met 2019 (pre-corona). De klachten over illegale situaties en achterstallig onderhoud zijn onderzocht en in het geval van een onveilige situatie tot handhaving gebracht.

Bij monumenten neemt het achterstallig onderhoud toe welke vanuit de wetgeving en verordening vragen om een aanschrijving met de nodige vooronderzoeken. Klachten bij monumenten (36 stuks bij monumenten of beschermd stads- of dorpsgezicht en 3 archeologische monumenten) betreffen steeds meer het ingrijpen bij het aanbrengen van isolerende maatregelen.

Kamerverhuur (nu woontoezicht, exclusief pandbrigade)

2022 stond in het teken van vele wijzigingen in dit taakveld. Waaronder de invoering opkoopbescherming, invoering bestuurlijke boete, invoering registratieplicht toeristische verhuur. Om al deze “nieuwe” taken te kunnen borgen is in december door college en raad unaniem besloten tot het invoeren van de bestuurlijke boete als extra instrument voor het nieuwe team woontoezicht en de pandenbrigade, naast een investering in de capaciteit. Dit nieuwe team (Woontoezicht) is toegevoegd aan VTH met als oogmerk de handhaving & toezicht en vergunningen op grond van de huisvestingsverordening. Hier is het oude taakveld “kamerverhuur” in opgegaan en zal de basis vormen voor het bestendigen van de missie van de “pandenbrigade”.

In 2022 zijn er 101 meldingen met betrekking tot vermoedens van illegale kamerverhuur geregistreerd. Daarvan zijn 10 dossiers tot handhaving gebracht en nog 62 in behandeling. De prioriteit voor het inspecteren van kamerverhuurpanden is gelegd bij de panden waar klachten over waren of die vanuit de vergunningverlening onderzocht dienden te worden.

Aanpak Ring Zuid (ARZ)

We hebben ingezet op de omgevingsveiligheid van het project. Er is 2 wekelijks overleg met de aannemerscombinatie Heerepoort (CHP) waar dit onderwerp centraal staat. Er zijn afspraken gemaakt over de gewenste toename in de kwaliteit van de aangeleverde veiligheidsplannen en de opvolging daarvan in de uitvoering.

In 2022 hebben we gezien dat er minder kleine deelprojecten in uitvoering zijn. De aannemerscombinatie heeft intern zelf ingezet op omgevingsveiligheid, dit heeft geleid tot eerdere aanlevering van documenten en een consistentere aanpak. De relatie met CHP is genormaliseerd, de werkwijze van CHP heeft ertoe geleid dat de handhavingssancties zijn ingetrokken.

Stationsgebied

Het afgelopen jaar heeft het bouwtoezicht zich vooral bezig gehouden met de omgevingsveiligheid. De tweede bouwfase is na de buitendienststelling in mei aangevangen, waarbij de bouwkuip (toekomstig reizigersplein) verder naar de openbare ruimte is verschoven. De combinatie van bouwen in en rondom een druk stationsgebied maakt deze opgave complex.

Het gehele project bestaat uit verschillende deelprojecten, waarbij ingezet moest worden op verschillende vormen van toezicht: bouwtoezicht, monumenten, archeologie en brandveiligheid.

Overall kent het project, in opdracht van ProRail, voldoende (contract gebonden) toezicht op constructieve veiligheid. Daarom is vanuit bouwtoezicht een steekproefsgewijze controle voldoende.

Brandveiligheid

Toezicht brandveiligheid is uitgevoerd door de Veiligheidsregio Groningen (VRG). In het begin van het jaar waren er nog de beperkingen van de naweën van Corona. Dit betekende dat het toezicht niet altijd fysiek kon plaatsvinden en het toezicht en de Brandveilig Leven (BVL) activiteiten soms op alternatieve wijze moest worden ingevuld of het toezicht moest worden uitgesteld. Anderzijds zijn in 2022 wel de eerste stappen gezet op de voorbereiding naar meer risicogericht, systematisch, thematisch en informatie gestuurd te werken.

Binnen Brandveilig Leven is de visie van 'Brandweezorg Groningen 2030' gehanteerd en hebben we een aantal landelijke ontwikkelingen geïntegreerd bij het uitvoeren van ons werk. Tegelijkertijd zijn lokale accenten gelegd bij de uitvoering van onze preventieve activiteiten, maatregelen en interventies om het Brandveilig Leven in Groningen verder te ontwikkelen. Ook is een aantal globale verkenningen uitgevoerd om ook de risico's die gepaard gaan met de energietransitie aan ons arsenaal van brandveiligheid toe te voegen.

In het jaar 2022 is een start gemaakt met het onderzoek naar de brandrisico's in veestallen en het inrichten van de werkmethodes voor dit thema. Er is inmiddels een bijeenkomst gehouden met de Veiligheidsregio Drenthe over dit thema.

Bestaande bouw/nieuwbouw

In 2022 is een *gebouwenrisicoprofiel* voor alle objecten met gebruiksmelding- en vergunningsplicht ontwikkeld. Aan de hand van diverse indicatoren worden risico's in gebouwen en objecten bepaald.

Er zijn in 2022 445 controles en 62 hercontroles uitgevoerd. Totaal zijn er dus 507 controles uitgevoerd. Dit is overeenkomstig het aantal in het uitvoeringsprogramma. In 67 gevallen bleek de brandveiligheid op orde. In 232 gevallen werden bedrijven gevraagd om kleine aanpassingen te doen, maar werd de controle positief afgesloten. In 62 gevallen bleek dat het pand op meerdere punten niet aan de minimale eisen voldeed en daarmee een risico vormde voor zichzelf of zijn omgeving. In die gevallen is een Plan van Aanpak gemaakt waarbij de eigenaren meerdere ingrijpende wijzigingen in de constructie/installatie moesten aanbrengen.

Noodopvang vluchtelingen en asielzoekers

Door de oorlog in Oekraïne is de toestroom van vluchtelingen (voornamelijk Oekraïners) enorm toegenomen. Gemeenten kregen de opdracht van het ministerie om onderkomens voor deze doelgroep aan te wijzen. Dit betekende in de praktijk dat locaties, die normaal gesproken, niet geschikt zijn voor bewoning, nu plotseling wel werden aangewezen. Om de brandveiligheid voor deze doelgroep te garanderen is er actief toezicht gehouden op deze locaties. De daarbij geconstateerde tekortkomingen zijn hersteld. Het betreft de bereikbaarheid, installatietechnische voorzieningen en organisatorische afstemming.

Door de verplichte toewijzing van deze locaties zijn er keuzes gemaakt in de frequentie van het uitgevoerde toezicht. De noodopvangen zijn cruciale locaties waarin vluchtelingen veilig moeten kunnen wonen gedurende de periode dat ze daar verblijven.

Het toezicht is uitgevoerd conform het carex model (rookmelders, vluchtroutes). Er is gestart met tweewekelijks toezicht en er is geleidelijk afgeschaald naar elke vier weken. Locatiebeheerders zijn zich bewust van de beheerverplichtingen voor brandveiligheid waardoor met minder frequent toezicht kan worden volstaan.

Studentenhuisvesting/kamergewijze verhuur

Het toezicht op studentenhuisvesting/kamergewijze verhuur krijgt prominente aandacht binnen het toezicht. De geplande en overeengekomen 806 controles voor 2022 zijn gehaald. In 288 gevallen bleek de brandveiligheid binnen de kamerverhuurpanden op orde. In 448 gevallen werden de eigenaren/studenten gevraagd om kleine aanpassingen te doen, maar werd de controle positief afgesloten. In 32 gevallen bleek dat het kamerverhuurpand op meerdere punten niet aan de minimale eisen voldeed en daarmee een risico vormde voor zichzelf of zijn omgeving. Hier is een hersteltermijn aangegeven en opgevolgd door een hercontrole. In 6 gevallen is een handhavingstraject geadviseerd en is de verantwoordelijkheid hiervoor overgedragen aan de afdeling VTH.

Milieu

Reguliere bedrijvencontroles

We hebben het aantal geprogrammeerde controles uitgevoerd. Bij de gecontroleerde bedrijven zijn geen ernstige tekortkomingen geconstateerd. Tekortkomingen worden met name bij de bedrijven met een gemiddeld risico geconstateerd. De meest voorkomende overtredingen zijn:

- afwijkende activiteiten ten opzicht van de melding;
- onvoldoende invulling keuringsverplichtingen;
- overtreding geluidsvoorschriften;
- bodembedreigende activiteiten niet boven een bodembeschermende voorziening;
- opslag gevaarlijke stoffen in verpakking niet in orde.

De geconstateerde tekortkomingen zijn hersteld.

Energiebesparing bij bedrijven

Onze aanpak bestaat uit 3 stappen:

1. het opvragen van het energieverbruik;
2. het adviseren over besparingsmogelijkheden en het opvragen en beoordelen van een plan van aanpak;
3. het toezien op de daadwerkelijke realisatie van maatregelen.

De hercontrole doen we twee jaar na het beoordelen van de plannen van aanpak. Stap 1 is volledig afgerond in 2021.

We hebben meer plannen van aanpak beoordeeld. Daarentegen hebben we minder controles uitgevoerd op de gerealiseerde maatregelen. De verklaring zit vooral in verminderde capaciteit door langdurige ziekte en vertraging in het opstarten van de ondersteuning via landelijke subsidieregelingen. In 2023 hebben we extra capaciteit beschikbaar en verwachten we de ontstane achterstand in te lopen.

Energie label kantoorgebouwen

We hebben alle kantoren (1400 locaties) aangeschreven die nog geen energielabel hadden geregistreerd, of een energielabel D of lager hadden. In de brief hebben we gevraagd om informatie aan te leveren welke aantoont dat ze voldoen aan de verplichting (of vallen onder een uitzondering waardoor de verplichting niet geldt).

Bodem

De activiteiten voor het onderdeel bodem zijn gebaseerd op de Wet bodembescherming (Wbb): toezicht op locaties waarvoor een sanering wordt uitgevoerd. Verder betreft het activiteiten gebaseerd op het Besluit bodemkwaliteit (Bbk): grondverplaatsingen en opslag in gronddepots.

Bbk

We hebben een aantal grote projecten met veel grondverzet in uitvoering, zoals Suikerzijde, Zuidelijke ringweg en Meerstad. De procesafspraken die we hebben gemaakt met Bureau Meerstad en met de Combinatie Herepoort over de grondverzetactiviteiten in respectievelijk Meerstad en voor de werkzaamheden aan de Zuidelijke Ringweg functioneren naar tevredenheid.

Het hoofdstation Groningen is een complex project op het gebied van bodem. In dit traject heeft de ODG intensief contact en overleg met ons.

Er zijn 230 meldingen Bbk ingebracht en beoordeeld (18% meer dan de geprogrammeerde 193 stuks in de opdracht). Voor de opdracht 2023 hebben we rekening gehouden met een hoger aantal meldingen. Het toezicht op de uitvoering van de meldingen Besluit bodemkwaliteit loopt fors achter bij de geprogrammeerde aantallen (60%).

Wbb

Er zijn 9 toezichtsbezoeken uitgevoerd op saneringslocaties. Dit is fors lager dan het aantal dat we hadden geprogrammeerd. Bij het toezicht op de bodemsaneringen worden de zaken die nog in behandeling zijn, op basis van risicosturing gecontroleerd of afgesloten.

Voor het toezicht op de evaluaties van uitgevoerde saneringen is het aanbod groter dan de jaaropdracht omvat. Daardoor zijn we niet in staat geweest om alle evaluaties inhoudelijk te beoordelen en af te handelen. Dat maakt dat we een achterstand hebben opgebouwd. We zijn daarom bezig met de voorbereiding voor een risicogestuurde werkwijze voor de evaluaties Wet bodembescherming. Daarmee willen we tot een werkwijze komen waarmee we screenen op risico's. Door het vereenvoudigen van het proces en inzet te plegen op de risico's willen we tot een werkwijze komen waarbij er voor iedere evaluatie een reactie uitgaat naar de initiatiefnemer om zo achterstanden te voorkomen.

Voor het toezicht op de evaluaties van uitgevoerde saneringen is het aanbod groter dan de jaaropdracht omvat. Daardoor zijn we niet in staat geweest om alle evaluaties inhoudelijk te beoordelen en af te handelen. Dat maakt dat we een achterstand hebben opgebouwd. We zijn daarom bezig met de voorbereiding voor een risicogestuurde werkwijze voor de evaluaties Wet bodembescherming. Daarmee willen we tot een werkwijze komen waarmee we screenen op risico's.

Door het vereenvoudigen van het proces en inzet te plegen op de risico's willen we tot een werkwijze komen waarbij er voor iedere evaluatie een reactie uitgaat naar de initiatiefnemer om zo achterstanden te voorkomen.

We hebben het verslag als bijlage bij deze brief gevoegd.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.